



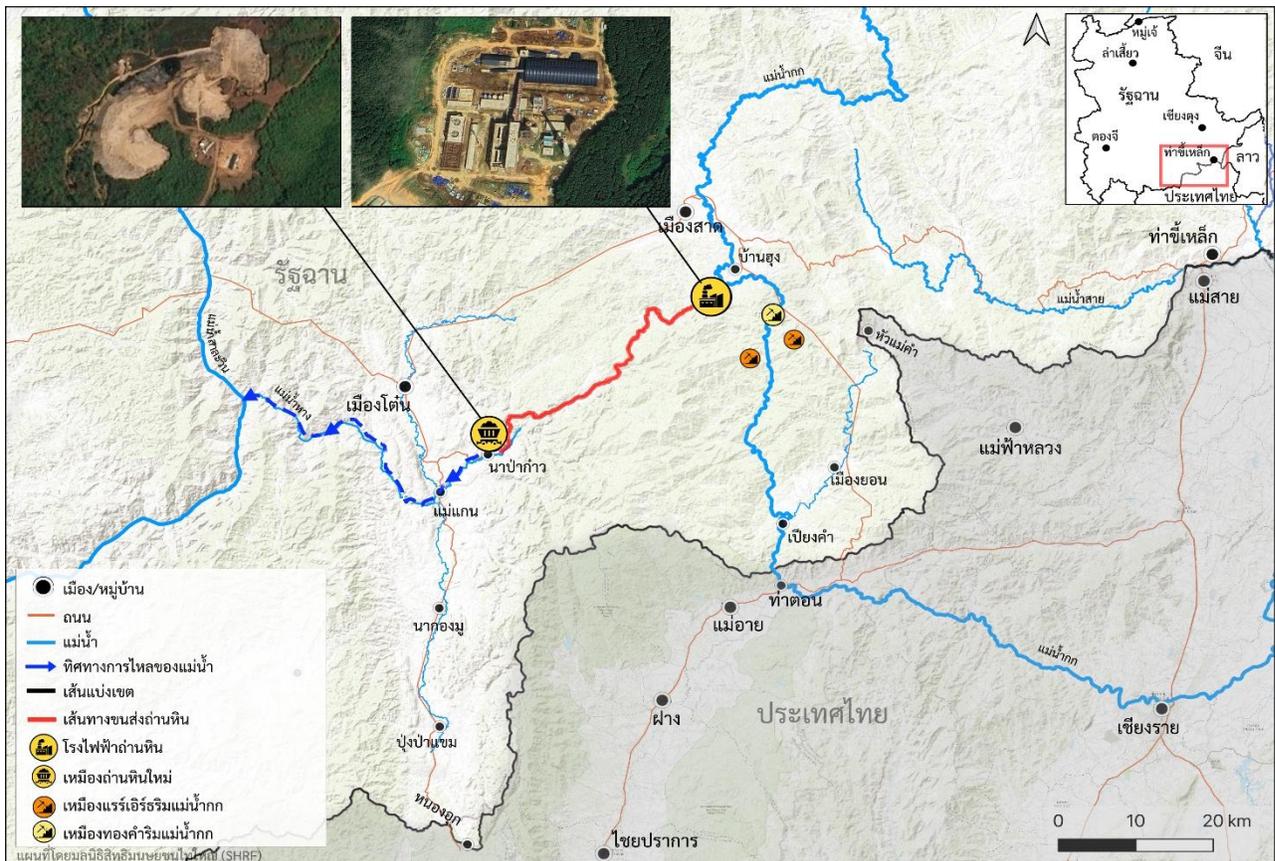
แถลงการณ์ โดย มูลนิธิสิทธิมนุษยชนไทใหญ่

22 มีนาคม 2569

โรงไฟฟ้าถ่านหินแห่งใหม่ในเมืองสาต รัฐฉาน จะทำให้การปนเปื้อนในแม่น้ำกเลวร้ายมากขึ้น

โรงไฟฟ้าถ่านหินแห่งใหม่ทางตอนใต้ของเมืองสาต ทางตะวันออกของรัฐฉาน ห่างจากชายแดนไทยทางอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ประมาณ 19 กิโลเมตร กำลังจะทำให้การปนเปื้อนโลหะหนักในแม่น้ำกเลวร้ายมากขึ้น

โรงไฟฟ้าแห่งนี้เป็นของกองทัพว่า (United Wa State Army - UWSA) เริ่มเดินเครื่องในเดือนพฤศจิกายน 2568 โดยตั้งอยู่ห่างจากเมืองสาตไปทางทิศใต้ประมาณ 10 กิโลเมตร ตรงข้ามกับแม่น้ำกที่บ้านสูง ซึ่งเป็นที่ตั้งของกองบัญชาการแห่งแรกของศูนย์บัญชาการภาคใต้ของกองทัพว่า (UWSA) ที่สร้างขึ้นเมื่อปี 2540 ซึ่งปัจจุบันโรงไฟฟ้าแห่งนี้เริ่มจ่ายไฟฟ้าให้กับฐานทัพต่างๆ โรงเรียนฝึกทหาร โรงผลิตอาวุธและโรงงานยาพาราในบ้านสูง



โรงไฟฟ้าถ่านหินแห่งใหม่ใกล้บ้านสูง ในเมืองสาต รัฐฉาน

แผนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแห่งนี้เผยแพร่เป็นครั้งแรกโดยรัฐบาลทหารพม่าเมื่อเดือนพฤษภาคม 2563 โดยมีเจ้าหน้าที่ ตัวแทนรัฐบาลพม่าได้ลงพื้นที่ ไปเยี่ยมชมโครงการ และมีการระบุชื่อผู้พัฒนาโครงการว่าเป็น บริษัท วาน ฮุง เชนเนอร์จี จำกัด (Wan Hong Natural Energy Co. Ltd.) โรงไฟฟ้ามีกำลังผลิต 30 เมกะวัตต์ โดยจะมีการจ่ายไฟไปที่เมืองท่าซี้เหล็กผ่านบ้านสูง



เจ้าหน้าที่รัฐบาลพม่าเยี่ยมชมโรงงานไฟฟ้าเมื่อเดือนพฤษภาคม 2563

คนในพื้นที่บอกว่า มีการใช้คนงาน 150 คนเพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าแห่งนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นคนงานพม่า โดยมีช่างเทคนิคเป็นชาวจีนที่คอยกำกับดูแลการก่อสร้าง

ถ่านหินสำหรับโรงไฟฟ้าแห่งนี้ ทำการขุดและขนส่งมาจากเหมืองแบบเปิดแห่งใหม่ ที่ตั้งอยู่ห่างจากโรงไฟฟ้าบ้านสูงไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 35 กิโลเมตร ตั้งอยู่ใกล้บริเวณเทือกเขาทางทิศตะวันออกของบ้านนาปาก้าว ตำบลแม่แกน ของอำเภอเมืองโตน รัฐฉาน ตรงข้ามกับอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ของไทย ชาวบ้านในพื้นที่กล่าวว่า รถบรรทุก 10 ล้อขนาดใหญ่เร่งขนส่งถ่านหิน "ทั้งวันทั้งคืน" ไปยังโรงไฟฟ้าแห่งนี้ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแกน ด้านใต้ของเหมืองรายงานว่า เริ่มมีอาการคันด้วยผื่นแดงจากการใช้น้ำ และสัตว์น้ำก็เริ่มตายลง น้ำแกนไหลลงสู่แม่น้ำหาง ซึ่งเป็นหนึ่งในแม่น้ำสาขาไหลลงสู่แม่น้ำสาละวิน



การขนถ่านหินขึ้นรถบรรทุกที่เหมืองบ้านนาปาก้าว



การขนถ่ายถ่านหินที่โรงไฟฟ้า

ความกังวลในเบื้องต้นเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าแห่งนี้ คือการปล่อยสารพิษจากการเผาถ่านหิน ซึ่งประกอบด้วย ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ไนโตรเจนออกไซด์ และฝุ่นละออง (รวมถึงโลหะหนัก) ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อระบบ ทางเดินหายใจของประชาชน รวมทั้งทำให้เกิดฝนกรดที่เป็นภัยคุกคามต่อการพืชผลในรัศมี 80 กิโลเมตร ชาวบ้านในบ้านสูงกล่าวว่า พวกเขาได้กลิ่นควันถ่านหินจากโรงไฟฟ้า เวลาที่ออกไปนอกบ้าน



การขนส่งถ่านหินระหว่างบ้านนาปาก้าว และโรงไฟฟ้า



การก่อสร้างที่เชื่อมโยงกับโรงไฟฟ้าใกล้แม่น้ำกก (กลางเดือนมีนาคม 2569)

อย่างไรก็ดี ผลกระทบอีกอย่างหนึ่งที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต คือน้ำเสียที่ไหลออกมาจากกองแร่ถ่านหินและ ซี้้เถ้า จากการเผาถ่านหิน ซึ่งถูกจัดเก็บไว้ใกล้กับโรงไฟฟ้า และน้ำเหล่านี้จะไหลลงสู่แม่น้ำกก เศษซี้้เถ้า ประกอบด้วยสารพิษที่เป็นโลหะหนัก รวมทั้งสารปรอท ตะกั่ว และสารหนู

จากภาพถ่ายดาวเทียมล่าสุดเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2569 แสดงให้เห็นว่า พื้นที่ตอนเหนือของโรงไฟฟ้าที่อยู่ ติดกับแม่น้ำกก ดูเหมือนจะถูกใช้เป็นที่จัดเก็บถ่านหิน



ภาพถ่ายดาวเทียมของโรงไฟฟ้าถ่านหินใกล้บ้านสูง เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2569

ภาพถ่ายดาวเทียมยังแสดงให้เห็นแผงผลิตพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งตั้งอยู่ติดกับโรงไฟฟ้า ยืนยันข้อมูลจากในพื้นที่ว่าเป็นโรงไฟฟ้าแบบลูกผสมที่ใช้ทั้งเชื้อเพลิงถ่านหินและแสงอาทิตย์

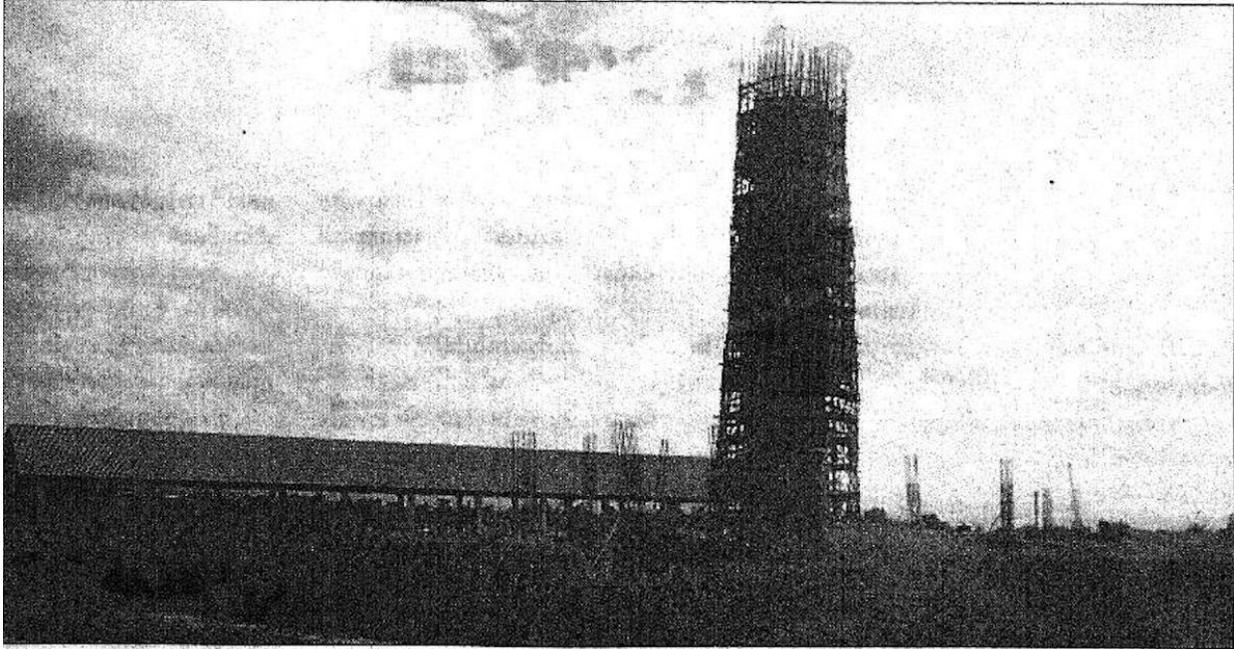
นอกจากโรงไฟฟ้าใหม่ที่บ้านสูงแล้ว ยังคงมีโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาดใหญ่อีกหนึ่งโรงเดียวที่ยังคงเดินเครื่องอยู่ในพม่า คือโรงไฟฟ้าดิจิทัล ในอำเภอปางลอง ทางตอนใต้ของรัฐบาล เป็นกิจการของบริษัท อูซี ฮวากวง อิเล็กทริก พาวเวอร์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (Wuxi Huaguang Electricity Power Engineering Co. Ltd.) จากประเทศจีน โรงไฟฟ้าดิจิทัลตั้งอยู่ติดกับเหมืองถ่านหินแบบเปิดขนาดใหญ่ ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2548 และมีกำลังผลิตไฟฟ้า 120 เมกะวัตต์

[รายงานจากองค์กรเยาวชนปะโอ ในปี 2554](#) เปิดเผยข้อมูลมลพิษทางอากาศและทางน้ำจากเหมืองแร่และโรงไฟฟ้าดิจิทัล ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อการเกษตรและสุขภาพของชาวบ้านเกือบ 12,000 คนที่อาศัยอยู่ในรัศมี 8 กิโลเมตรรอบเหมือง และชาวบ้านในพื้นที่ 50% ได้รับผลกระทบจากอาการผื่นแดงที่ผิวหนัง

รายงานขององค์กรเยาวชนปะโอเผยให้เห็นว่ามีฝุ่นซีเมนต์ 100-150 ตัน ที่เป็นผลพลอยได้ทุกวันจากการเดินเครื่องโรงไฟฟ้าถ่านหินดิจิทัล และน้ำเสียที่ไหลลงสู่ลำธารบาลู และไหลอีกทอดหนึ่งไปลงทะเลสาบ

แต่เดิมนั้น บ้านสูงมีประชากรประกอบด้วยชาวไทใหญ่ประมาณ 200 ครอบครัว แต่ในช่วงระหว่างปี 2542-2554 หลังมีการตั้งศูนย์บัญชาการภาคใต้ของกองทัพว่าโดยเหวี่ยง เชียง กัง ส่งผลให้มีการบังคับให้ชาวบ้านว่าประมาณ [24,000 คน อพยพจากทางภาคเหนือของว่า](#) ที่ติดกับประเทศจีน มาอาศัยอยู่ที่ บ้านสูงและพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้โครงสร้างของประชากรในบริเวณนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง ทั้งนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าว ยังมีการบังคับให้ชาวบ้านกว่า 126,000 คนจากตอนเหนือ อพยพโยกย้ายมาอยู่ในพื้นที่ เมืองไต๋น เมืองสาด และท่าซี้เหล็ก ทางตอนใต้ของรัฐบาลที่ติดกับพรมแดนทางภาคเหนือของประเทศไทย

ก่อนหน้านี้กองทัพว่า เคยมีแผนก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินทางตะวันออกเฉียงใต้ของรัฐบาล แต่ก็ต้องล้มเลิกไปเพราะชุมชนซึ่งอยู่ในพรมแดนฝั่งประเทศไทยแสดงความกังวลเกี่ยวกับมลพิษข้ามพรมแดนที่จะเกิดขึ้น โดยในปี 2543 บริษัทหังปิงของกองทัพว่าได้ทำข้อตกลงกับรัฐบาลทหารพม่าเพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาด 12 เมกะวัตต์ ทางตอนเหนือของเมืองท่าซี้เหล็ก อย่างไรก็ตาม ผลจากการต่อต้านของประชาชนในอำเภอแม่สายของฝั่งไทย ซึ่งได้พากันยื่นคัดค้านขวางรถบรรทุกที่กำลังขนส่งอุปกรณ์การก่อสร้าง (ซึ่งมาจากประเทศจีน) ที่กำลังขนส่งไปจากประเทศไทยไปยังฝั่งพม่า ในเดือนเมษายน 2544 ทำให้ต้องยกเลิกแผนการสร้างโรงไฟฟ้านั้นไป



การก่อสร้างเบื้องต้นของโรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหินของบริษัทหงปิงในท่าซีเหล็ก (ภาพจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ 25 กุมภาพันธ์ 2546)

โปรดติดต่อ:

Signal

จ่ายหอแสง



ภาษาไทยใหญ่, ภาษาอังกฤษ

หญิงแสงหาญ



ภาษาพม่า

หญิงหอม



ภาษาไทย